

KRIZOVÉ SITUACE V ČESKÉM PRÁVNÍM ŘÁDU - STAV NEBEZPEČÍ, OBEC V KRIZOVÉ SITUACI

V posledním článku ze série o krizových situacích se budeme věnovat právní úpravě tzv. stavu nebezpečí a dobou jeho trvání. Podrobněji se podíváme na povinnosti jednotlivých orgánů obce při stavu nebezpečí a na činnost bezpečnostních rad. V závěru článku najdete přehled vybraných právních předpisů týkajících se krizového řízení.

V posledním článku ze série o krizových situacích se budeme věnovat právní úpravě tzv. stavu nebezpečí a dobou jeho trvání. Podrobněji se podíváme na povinnosti jednotlivých orgánů obce při stavu nebezpečí a na činnost bezpečnostních rad. V závěru článku najdete přehled vybraných právních předpisů týkajících se krizového řízení.

V. DOBA TRVÁNÍ STAVU NEBEZPEČÍ

Stav nebezpečí lze vyhlásit na dobu nejvýše 20 dnů. Tuto dobu může přednosta okresního úřadu prodloužit o 10 dnů se souhlasem hejtmana. Další prodloužení uvedené doby vyhlášení stavu nebezpečí nebo prodloužení doby vyhlášeného stavu nebezpečí hejtmanem lze provést jen se souhlasem vlády. Není-li možné účelně odvrátit vzniklé ohrožení v rámci stavu nebezpečí, hejtman nebo přednosta okresního úřadu neprodleně požádá vládu o vyhlášení nouzového stavu.

Stav nebezpečí končí uplynutím doby, na kterou byl vyhlášen, pokud přednosta okresního úřadu, hejtman nebo vláda nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby. Vláda stav nebezpečí zruší též, pokud nejsou splněny podmínky pro jeho vyhlášení. Rozhodnutí vlády o zrušení stavu nebezpečí se vyvěsí na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách okresních úřadů a obecních úřadů na území, kde byl stav nebezpečí vyhlášen, zveřejní se v hromadných informačních prostředcích a vyhlásí se ve Sbírce zákonů. Účinnosti nabývá okamžikem, který se v rozhodnutí stanoví.

IV. OBEC V KRIZOVÉ SITUACI

Zákon o obcích jednak upravuje, jak se mají orgány obce chovat při stavech nebezpečí, ale také stanoví povinnosti obcím v oblasti připravenosti na tyto situace. Orgány obce zajišťují připravenost obce na řešení krizových situací. Obecní úřad:

- a) organizuje přípravu obce na krizové situace,
- b) zpracovává krizový plán, pokud jde o obec určenou okresním úřadem; v tomto případě starosta zřizuje bezpečnostní radu obce,
- c) poskytuje okresnímu úřadu podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu okresu,
- d) shromažďuje údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnilo pobyt a nachází se na správním území obce, a předává tyto údaje okresnímu úřadu a do ústřední evidence o přechodných změnách pobytu osob,
- e) podílí se na zajištění veřejného pořádku,
- f) plní další úkoly stanovené okresním úřadem při přípravě na krizové situace a jejich řešení.

Obecní úřad má povinnost ze zákona seznamovat právnické a fyzické osoby s charakterem možného

ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení. Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí jsou orgány obce povinny zajistit provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce (§ 11 zákona č. [128/2000](#) Sb., o obcích (obecní zřízení)), nabývá nařízení obce účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Nařízení obce se zveřejní též dalšími způsoby v místě obvyklými, zejména prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu. Stejný postup se použije při vyhlášení změn obsahu již vydaného nařízení obce. Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z obecního rozpočtu.

V době krizového stavu starosta:

- a) zabezpečuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- b) nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- c) organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- d) je oprávněn požádat právnické a fyzické osoby o poskytnutí dobrovolné pomoci,
- e) plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu obce a krizovém plánu okresu,
- f) zajišťuje organizaci dalších nezbytných opatření.

g) Pokud starosta neplní v době krizového stavu úkoly stanovené zákonem, může přednosta okresního úřadu převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti přednosta okresního úřadu neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí přednosta okresního úřadu zrušit.

Problematika krizového řízení, přípravy na mimořádné události a krizové situace, provádění záchranných a likvidačních prací apod. jsou složité činnosti, které jsou náročné zejména na odborné posuzování situací a včasné rozhodování o dalším postupu. Z tohoto důvodu krizový zákon (zákon č. [240/2000](#) Sb.) zřizuje bezpečnostní rady krajů, okresů a obcí, popřípadě i krizové štáby jako kompetentní orgány s odpovídající profesionální úrovní. Vytvoření systému bezpečnostních rad a krizových štábů na regionální úrovni je analogické s vytvořením těchto orgánů na celostátní úrovni, kterými jsou Bezpečnostní rada státu (konstituovaná ústavním zákonem č. [110/1998](#) Sb.) a Ústřední krizový štáb (zřízený usnesením vlády ze dne 11.1.1999

č. 33 jako Mezirezortní krizový štáb). K řešení krizových situací může starosta zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán. Bezpečnostní rada obce je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Předsedou bezpečnostní rady obce je starosta, který jmenuje členy bezpečnostní rady obce. Bezpečnostní rada obce projednává:

- a) zajištění připravenosti obce na krizové situace včetně návrhů konkrétních řešení této připravenosti,
- b) krizový plán obce,
- c) způsob zajištění varování osob na území obce,
- d) plán evakuace,
- e) vyhodnocení připravenosti složek integrovaného záchranného systému umístěných na území obce včetně návrhů na jejich posílení,
- f) způsob financování připravenosti obce na krizové situace a hrazení nákladů spojených s odstraňováním jejich následků,
- g) způsob a obsah seznámení právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení na území obce, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení,
- h) způsob shromažďování nezbytných údajů o osobách, které v době krizového stavu přechodně změní pobyt, a
- h) závěrečnou zprávu o hodnocení krizové situace a přijatých opatřeních.

i)

Bezpečnostní rada obce má nejvíce 8 členů a starosta jejími členy jmenuje vždy

- a) místostarostu,

- b) tajemníka obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena,
- c) vedoucího místně příslušného pracoviště Policie České republiky,
- d) vedoucího místně příslušného pracoviště hasičského záchranného sboru,
- e) velitele sboru dobrovolných hasičů obce, je-li tento sbor zřízen, a
- f) zaměstnance obecního úřadu, jehož zároveň jmenuje tajemníkem bezpečnostní rady obce.

V souvislosti s krizovými situacemi jsme se dotkli též problematiky tzv. krizového plánování, a to v souvislosti s tzv. bezpečností radou obce. Další povinnosti plynou v oblasti krizového plánování pro orgány obcí ze zákona č. [239/2000](#) Sb. o integrovaném záchranném systému. Právní úprava tedy snad vytvořila podmínky pro úspěšné řešení mimořádných situací velkého rozsahu, tak jak je tomu běžné v západní Evropě.

Přehled právních předpisů:

- (i) Ústava ČR čl. 43
- (ii) Ústavní zákon č. [110/1998](#) Sb. z. o bezpečnosti České republiky
- (iii) Z. č. [2/1969](#) Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- (iv) Z. č. [240/2000](#) Sb. z. o krizovém řízení (krizový zákon)
- (v) Vyhláška č. [498/2000](#) Sb. z. o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy
- (vi) Z. č. [147/2000](#) Sb. z., o okresních úřadech
- (vii) Z. č. [97/1993](#) Sb. z., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění zákona č. [272/1996](#) Sb. z. a zákona č. [189/1999](#) Sb. z.
- (viii) Nařízení č. [462/2000](#) Sb. z. k provedení krizového zákona
- (ix) Z. č. [241/2000](#) Sb. z. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy
- (x) Z. č. [239/2000](#) Sb. z. o integrovaném záchranném systému
- (xi) Vyhláška 25/2000 Sb. z. kterou se stanoví podrobnosti ke zpracování havarijního plánu okresu a vnějšího havarijního plánu

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)